

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-12-01
Besvaras senast
2016-12-16

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:168 Fred och demokratisk ordning i Irak efter Isis

Hela det irakiska folket har utsatts för ett kraftigt lidande under årtionden av förtryck, våld, krig och brist på demokrati och mänskliga rättigheter. Sedan USA:s invasion av Irak 2003 har landet präglats av allt större sekteristiskt våld mellan religiösa och etniska folkgrupper. De största förlorarna och de som drabbats hårdast är landet religiösa och etniska minoriteter som har lämnats både maktlösa – utanför den politiska scenen – och försvarslösa – många gånger har minoriteternas egna försvarsstyrkor tvingats läggas ned. Isis folkmord mot assyrier/syrianer och yazidier hade kunnat undvikas om landets minoriteter inte hade lämnats makt- och försvarslösa efter USA:s invasion av Irak.

Sverige deltar nu med en insats för att stötta Iraks regering och det kurdiska självstyret (KRG) i deras kamp för att besegra Isis. Insatsen är på väg att utökas. Men det är av yttersta vikt att ett svensk deltagande inte ytterligare försvagar landet etniska minoriteter eller spär på konflikter mellan landets större grupper. Redan nu har Iraks etniska grupper börjat förbereda sig för fortsatta konflikter om mark och medel i ett Irak post-Isis. Om inte Sverige och omvärlden är tydliga mot Iraks regering och KRG riskerar återigen landets minoriteter att drabbas hårdast.

Två väldigt tydliga tecken på fortsatt konflikt i Irak post-Isis är:

1. Amnesty rapporterar om etnisk rensning av sunnimuslimer från KRG:s peshmergas sida

Iraks sunnimuslimska folk får inte straffas för Isis härjningar. De sunnimuslimska människor som nu etniskt rensas från sina byar på grund av Isis handlingar drivs rakt in i Isis händer. Peshmergas agerande mot sunnimuslimer i Irak föder nya terrorister. Sådant beteende är inte på något sätt bidragande till fred och stabilitet och Sverige måste starkt ta avstånd från denna typ av agerande. (<http://www.amnestyusa.org/research/reports/banished-and-dispossessed-forced-displacement-and-deliberate-destruction-in-northern-iraq>)

2. Ockupation av omtvistade områden som återtagits från Isis

Flera av KRG:s generaler har länge öppet uttalat att man inte tänker lämna över områden som peshmerga har befriat. Sedan kampen för att besegra Isis inletts

flaggas nu den kurdiska flaggan över många städer man har erövat från Isis. Än värre har nu den kurdiske presidenten Barzani uttalat i veckan att KRG inte tänker lämna tillbaka mark som man erövat från Isis.

Så här skriver tidningen al-Jazira: "On November 16, Masoud Barzani, the president of Iraq's autonomous Kurdish region, said in a press conference that his soldiers would not retreat from the land "liberated with their blood" from the Islamic State in Iraq and the Levant group, also known as ISIL or ISIS."

(www.aljazeera.com/amp/news/2016/11/arab-kurd-tensions-simmer-shadow-mosul-campaign-161122055709252.html?)

Det måste vara tydligt att mark och geografiska indelningar i Irak endast får ändras på demokratisk väg och efter att minoriteterna har fått göra sin åsikter hörda. Den svenska regeringen måste vara tydlig med krav på demokrati, rättvisa och respekt för mänskliga rättigheter hos de vänner vi vill stödja i kampen mot Isis.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

1. Avser utrikesministern att verka för att Iraks minoriteter får vara en del av den framtida politiska lösningen i Irak och i så fall på vilket sätt?
2. Är det ministerns ställningstagande att minoriteterna bör få egna självstyren i Irak?
3. Vilka eventuella initiativ eller åtgärder från ministerns sida föranleder Mahmoud Barzani's uttalanden om att ta över mark som vunnit från Isis?
4. Har ministern och regeringen vidtagit åtgärder efter Amnestys rapporter om etniska rensningar från KRG:s sida?
5. Arbetar ministern och regeringen för att Iraks centralregering inte ska hamna i politisk konflikt eller vapenkonflikt med det kurdiska självstyret KRG, och i så fall på vilket sätt?

.....
Robert Hannah (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors